

DE PRINSES ASTRID GEDURENDE WO II

door August GOETHAELS

A. Operation Aerial – De evacuatie van N.W. Frankrijk.

Van 24 januari tot 3 maart 1940 verzekert de maalboot 'Prinses Astrid' de overtocht tussen Oostende en Folkestone.

Na het uitbreken van de W.O.II, op 10 mei 1940, komt ze op 18 mei te Southampton aan om op 12 juni te vertrekken naar St. Malo.

Op 15 juni meert de Prinses Astrid, met 1556 soldaten aan boord, terug aan te Southampton. Een week later wordt ze ingezet om vluchtelingen van Guernsey naar Weymouth over te brengen.

B. Britisch Infantry Landing Ship.

Ze verlaat Southampton om in Falmouth tot 'assault ship' verbouwd te worden. Op 26 mei 1941 wordt ze herdoopt tot HMS Prinses Astrid.

In juni vaart ze af naar Inveraray om daar deel uit te maken van de vloot die stand-by moest staan voor de 'operation TRUSTER'; nl. de landing in de Azoren. Als voorbereiding tot deze taak werd ze in augustus naar Scapa op oefening gestuurd. Elektrische problemen waren er de oorzaak van dat de 'operation Truster' voor haar werd afgelast.

Door een aanvaring, op 27 augustus, met de tanker San Arcadio ontstonden er problemen met de drinkwatertanks.

Op 20 september 1941 komt ze te Inveraray aan om nu dienst te doen als 'accomodation ship' voor 'Combined Operations Training Classes'.

C. Operation Jubilee - The raid on Dieppe.

Na een aanvaring op 16 mei 1942 met een landingschip voor tanks werd de HMS Prinses Astrid hersteld met als bedoeling om nu deel te nemen aan 'Operation RUTTER', of 'the raid on Dieppe'. Deze raid, gepland voor juli '42, werd door weersomstandigheden afgelast.

Op 7 juli 1942, om 06.15 uur, werd ze in de Solent door een bom getroffen. De bom viel op dek C, maar ketste af op de bovenstructuur van een 'landingscraft' en ontplofte in het water. Na weinig herstellingswerken was het schip klaar voor 'Operation JUBILEE'. Voor deze opdracht verliet ze Portsmouth op 18 augustus 1942 om 20.24 uur als deel van groep 3 voor Blue Beach te Dieppe. Ze loste haar landingsboten met Canadese troepen om 02.58 uur op 19 augustus en keerde naar de Solent terug. Ze verloor 2 landingsboten bij deze operatie.

D. Dienst in de Middellandse zee - Operation Husky en Avelanche.

De landing bij Licata en Salerno (Sicilië).

In februari 1943 liep HMS Prinses Astrid Darmouth binnen om nieuwe landingsboten in te schepen maar had er een ongeluk met een kraanarm. Alle stuurboordschroefbladen waren gebogen en een kabel was in haar bakboordschroef terecht gekomen.

Op 10 juni 1943 verliet ze Falmouth met als bestemming Gibraltar en de Noord Afrikaanse havens Oran, Algiers, Bizerta en Philippeville waar ze op 7 juli aanmeerde.

Voor 'Operation HUSKY' landde ze op 10 juli U.S. rangers in het 'Jos Attack-gebied' bij Licata.

Deel uitmakend van 'The Northern Attack Force S' verliet ze op 6 september Tripoli voor 'Operation AVELANCHE' voor de landing bij Salerno op 9 september.

Op 27 oktober verliet ze Algiers met als bestemming U.K. en werd nu een 'Submarine Target Ship'.

In januari 1944 werd haar stuurboordturbine gesaboteerd en ze was ze voor 4 weken buiten dienst.

E. 'Operation NEPTUNE' - Landing op Normandië.

De HMS Prinses Astrid verlaat op 5 juni 1944 de Solent als deel van het 'Assault Convoy S7'.

Op 6 juni, om 05.42 uur, ligt ze voor 'Sword Beach Head' om haar troepen te ontschepen. Nadien doet ze meermaals de overtocht met troepenversterking voor de Eastern en Western Task Force met Newhaven en Southampton als aanleghavens.

Op 18 oktober komt ze met een baggerboot en een barge in aanvaring en worden er davits en een whaler (kanon) beschadigd.

Te Avonmouth breekt op 28 november brand uit in haar keuken.

Ze keert naar de Solent terug en doet een Calais-Southampton overtocht op 26 december.

Ze verhuist naar de 'Tilbury-Ostend Force Duty' en komt op 1 januari 1945 in aanvaring met de Seapool voor Gravesend. Haar stuurboordzijde is beschadigd.

Van 17 januari tot 12 februari doet ze de overtocht Harwich-Calais. Op 12 februari botst ze tegen het havenhoofd van Calais en de schade kan tellen ! Er is een gat geslagen van 2,1 bij 1,2 meter onder de waterlijn.

Door het ongeval van 12 februari zijn er dringende herstellingswerken nodig, daardoor kon HMS Prinses Astrid niet deelnemen aan de geplande 'Operatie NESTEGG', de bevrijding van de Channel Islands.

Op 10 april werd ze ontslagen van haar taken bij de Britisch Navy. Er werd besloten haar met een Belgische bemanning te laten varen.

Op 12 juli bereikt de Prinses Astrid Dover en vaart tot februari 1946 onder Belgische vlag tussen Dover en Oostende als troepentransportschip.

Daarna dokte ze te Antwerpen voor verbouwingswerken en hervatte haar vroegere activiteit als maalboot.

F. NAOORLOGSE PERIODE

De Prinses Astrid deed geregeld de overtocht van Oostende naar Folkestone of Dover en terug, tot ze op 21 juni 1949 op haar route naar Dover, ten noordwesten van Duinkerke op een mijn botste en zonk. Vijf bemanningsleden verloren daarbij het leven.

ANDERE GEGEVENS:

Bouwwerf	COCKERILL-HOBOKEN
Stapelloop	20 juni 1929
Eerste reis	24 april 1930
Lengte	109,6 m
Breedte	4,48 m
Diepgang	3,05 m

BRONNEN:

Short Sea, long war, door John de S. Wonsor
Ferries of Dover, door John Hendy
Ferries of the English Channel, door Miles Cowsill
European Ferry Scene
België, zeevarende natie
Vijfkwart eeuw Male, door F. Gevaert
De Oostende Dover krant
Oostende Dover Folkestone, door R. Borrey
De geschiedenis van onze internationale zeevaartlijn van haar bestaan tot nu.
IIIde internationaal congres van de zee, verslagen te Oostende, 18 tot 22 juni 1946.
Dover to Ostend
Eeuwfeest van de lijn Oostende-Dover 1846-1946, door A. Burbure de Wesembeek.
Crossing the Channel, door Roy Henderson
Schuttevaer

OOST VAN DE GEULE: DE SCHORRE VAN LISSE MORIS EN DE OUDE VUURTORENWIJK

ERRATUM : Tijdschrift "De Plate" september 2000

Blz. 152 "Plan oude Vuurtoren" straatnamenlijst: nr. 16: lees Aimé Liebaertstraat i.p.v. Anne.

Blz. 154 "Leven op de wijk" paragraaf 4 vervangen door de volgende:

Timmermansbaas Maurits Defraye op de hoek van de Blankenbergestraat zorgde dan weer voor het schrijnwerk. Hij was de grootvader van mijn aangenomen tante, Bertha Defraye. Zijn vrouw Romanie Bertens hield een café. De ouders van zijn schoondochter Pharaïlde Jonckheere, echtgenote van zijn zoon Pieter en moeder van Bertha, waren groenteboeren. Pharaïlde stierf op 07 februari 1911. Ze was thuis in de keuken wasgoed aan het ophangen toen haar stoel onder haar wegsloeg waarbij de hoogzwangere jonge vrouw zwaar ten val kwam. Ze overleefde die val niet. Haar vier meisjes : Margaretha (° 1902), Marie-Louse (° 1905), Magdalena (° 1908) en Bertha (° 1910) bleven verweesd achter. Haar jongste, Bertha, was één jaar oud. Mijn grootmoeder Elisa, Pharaïlde's oudere zuster, zal zich over het kindje ontfermen.